

CHARAKTERYSTYKA REGIONÓW GEOGRAFICZNYCH POLSKI

W rozdziale tym przedstawiono charakterystykę 523 regionów geograficznych. Przy analizie środowiska tych regionów starano się wykazać powiązania cech barwnego spektrostrefowego obrazu satelitarnego – kompozycji barwnej MSS w skali 1:250 000 z przestrzennym zróżnicowaniem takich komponentów środowiska jak budowa geologiczna, rzeźba, wody podziemne, gleby i użytkowanie terenu. Niektóre elementy tych komponentów są bezpośrednio widoczne na obrazach satelitarnych. Dotyczy to zwłaszcza elementów pokrycia terenu – użytkowania ziemi. O innych można wnioskować poprzez znajomość relacji między komponentami. Na przykład z określonymi utworami geologicznymi związane są określone formy rzeźby. Relacje te niekiedy są bardzo wyraźnie widoczne na obrazach satelitarnych. Mniej wyraźnie zarysowują się związki fotomorficzości obrazu satelitarnego z pokrywą glebową, a dane odnośnie występowania wód podziemnych, zwłaszcza tych głębszych należy traktować jako informację uzupełniającą. Wszystkie dane o komponentach środowiska pochodzą z dostępnych przeglądowych map tematycznych.

Podstawą analizy tych powiązań były przeglądowe mapy tematyczne w skalach od 1:200 000 do 1:500 000. Przy charakterystyce działalności antropogenicznej wykorzystano dane z opracowań encyklopedycznych, w tym głównie ze *Słownika geograficzno-krajoznawczego Polski*, według którego podano liczbę mieszkańców miejscowości wymienianych w opisach poszczególnych regionów – dla lat, z których pochodziły obrazy satelitarne, ujmując je w zwykłe nawiasy „()” oraz ze *Złotej encyklopedii PWN*, z której zaczerpnięto opisy funkcji pełnionych przez wymienione miejscowości oraz liczbę mieszkańców dla roku 1998 ujmując je w nawiasy „[]”. W niektórych przypadkach podawano liczbę mieszkańców według danych internetowych”.

1. Mozaiki kompozycji barwnej MSS opracowanej w konwencji zbliżonej do barw naturalnych, wykonanej

przez Stanisława Lewińskiego i Andrzeja Ciołkosza z Instytutu Geodezji i Kartografii w Warszawie. Kolorystyka tego obrazu różni się zasadniczo od analizowanych obrazów w skali 1:250000, jest jednak ona bardziej zrozumiała dla czytelników (Lewiński S. ...).

2. Mapy ogólnogeograficznej opracowanej w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, a zamieszczonej w Atlasie Rzeczypospolitej Polskiej (*Mapa przeglądowa ...*).

3. Mapy geologicznej Polski w skali 1:500000 (*Mapa geologiczna ...*).

4. Mapy geomorfologicznej Polski w skali 1:500000, opracowanej w latach siedemdziesiątych XX wieku, w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania pod redakcją L. Starkla (*Przeglądowa mapa...*).

5. Cyfrowego modelu terenu Polski SRTM (<http://netgis.geo.uw.edu.pl/srtm/>).

6. Mapy gleb Polski w skali 1:500000, opracowanej na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych ubiegłego wieku pod patronatem Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN oraz Instytutu Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa, wydanej w roku 1972 przez Wydawnictwa Geologiczne (*Gleby Polski ...*).

7. Mapy występowania pierwszego zwierciadła wód podziemnych i jego dynamiki; opracowanej przez M. Gutry-Korycką i G. Gadomską, a zamieszczonej w Atlasie Rzeczypospolitej Polskiej (Gutry-Korycka M. ...).

8. Przeglądowej mapy hydrograficznej polski 1:500000; opracowanej w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, przez zespół: R. Galon, T. Celmer, A. T. Jankowski, W. Szczepanik, Z. Rayzacher; wydanej w roku 1980 (Galon R. ...).

9. Mapy użytkowania ziemi opracowanej w latach siedemdziesiątych na podstawie obrazów satelitarnych Landsat-MSS, pod kierunkiem A. Ciołkosza w Instytucie Geodezji i Kartografii, a wydanej przez PPWK w roku 1980 (*Polska, użytkowanie...*).